

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobkyně: **Mgr. D. S.**, zast. Mgr. Tomášem Mařatkou, advokátem se sídlem Dušní 8/11, Praha 1, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 7. 2018, sp. zn. S-MHMP 538867/2018/STR, č. j. MHMP 1142624/2018, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I) Mgr. S. G. P., II) Mgr. M. K., III) Česká telekomunikační infrastruktura a.s.**, se sídlem Olšanská 2681/6, Praha 3, **IV) Ing. M. L., V) H. P., VI) Městská část Praha 13**, se sídlem Sluneční náměstí 2580/13, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 6. 2019, č. j. 11 A 216/2018 - 189,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 25. 6. 2019, č. j. 11 A 216/2018 - 189, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- II. Žalobkyni **se vrací** zaplacený soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve výši **1 000 Kč**, který jí bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám zástupce Mgr. Tomáše Mařatky, advokáta se sídlem Dušní 8/11, Praha 1, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) se kasační stížností domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného specifikovanému tamtéž. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání stěžovatelky a potvrzeno rozhodnutí Úřadu městské části Praha 13 ze dne 16. 1. 2018, č. j. P13-63843/2017, kterým byla umístěna stavba a vydáno stavební povolení ke stavbě „*Přístavba a stavební úpravy rodinného domu P. 5, S. č. p. X, ulice X, na pozemku parc. č. X, X, X v katastrálním území S.*“.

[2] Podstatou projednávané věci je otázka přezkoumatelnosti napadeného rozsudku, zejména s ohledem na neprovedení důkazu znaleckým posudkem, který stěžovatelka navrhovala.

[3] Městský soud zdůvodnil neprovedení důkazu tím, že posudek nebyl předložen ve správním řízení, ale až v řízení před soudem těsně před nařízením jednání 20. 6. 2019, ačkoli tak stěžovatelka mohla učinit již od října 2016. Neshledal důvod pro doplnění dokazování či jeho opakování podle § 77 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jelikož otázkami řešenými posudkem se zabývaly jak správní orgány obou stupňů, tak soud v napadeném rozsudku.

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Stěžovatelka namítá, že městský soud svými závěry dovozuje jakousi předběžnou koncentraci s tím, že potenciální žalobce má již v průběhu správního řízení předpokládat, že bude vydáno nezákonné rozhodnutí a je třeba obstarávat si proti němu důkazy. Odůvodnění, dle kterého není třeba důkaz provádět za situace, kdy se týká skutečností, který řešily správní orgány i soud, je v rozporu se zásadami kontradiktornosti a rovnosti stran.

[5] Dále uvádí, že předseda senátu v průběhu soudního jednání konaného dne 25. 6. 2019 stěžovatelce sdělil, že se ve spise nachází pouze první strana znaleckého posudku. K tomu však nedošlo pochybením stěžovatelky, neboť znalecký posudek odeslala celý. Soud přesto rozhodl, že důkaz znaleckým posudkem neprovede, a to aniž by se s ním seznámil.

[6] V průběhu jednání soud odůvodnil neprovedení důkazu tím, že znalecký posudek nemohl být podstatný pro posouzení věci, jelikož nebyl v době vydání správního rozhodnutí součástí spisového materiálu a soud neshledal důvody, aby doplňoval nebo opakoval dokazování dle § 77 s. ř. s. Takový závěr je dle názoru stěžovatelky v rozporu s principem plné jurisdikce.

[7] Doplnuje, že městský soud zcela opomenul tvrzení a důkazy, které učinila ve svém podání z 20. 6. 2019 (ke kterému připojila též znalecký posudek).

[8] Konečně prezentuje některé z věcných námitek uplatněných v řízení o žalobě, zpochybňuje jejich řešení městským soudem a v některých případech své argumenty dokládá konkrétními pasážemi ze znaleckého posudku.

[9] Má za to, že rozsudek je nezákonný z důvodů nesprávného právního posouzení, nedostatečně zjištěného skutkového stavu a nepřezkoumatelnosti.

III. Vyjádření žalovaného a osoby zúčastněné na řízení I)

[10] Žalovaný setrvává na důvodech svého rozhodnutí. Neztotožňuje se s názorem stěžovatelky o nezákonnosti napadeného rozsudku a má za to, že stěžovatelka neuvádí žádné skutečnosti, které by svědčily o nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku.

[11] Obdobný názor zastávají i osoby zúčastněné na řízení I) a V).

[12] Ostatní osoby zúčastněné na řízení se ke kasační stížnosti nevyjádřily.

pokračování

IV. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[13] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatelka je zastoupena advokátem [§ 102 a násl. s. ř. s.]. Poté přistoupil k přezkumu rozsudku městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů. Ověřil také, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[14] Dospěl k závěru, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný a kasační stížnost důvodná.

[15] Nejprve ve spise městského soudu ověřil pravdivost tvrzení stěžovatelky. Zjistil, že dne 20. 6. 2019 doručila soudu podání nazvané *doplnění tvrzení a důkazů*, ve kterém uplatnila námitky rozdělené do pěti skupin: charakter stavby, soulad s režimem stabilizovaného území, soulad s charakterem okolní zástavby, soulad s urbanistickým charakterem okolní zástavby a doprava v klidu (č. l. 177 – 182). Přílohou podání byl znalecký posudek znalce z oboru stavebnictví J. S., v tištěné podobě se ve spise nachází první strana posudku (č. l. 184), což je vysvětleno záznamem referenta příjmu a zpracování elektronického podání tak, že příloha v elektronické podobě byla natolik rozsáhlá, že nebyla do spisu tisknuta, ale nachází se v elektronickém systému soudu (č. l. 183).

[16] Ze zvukového záznamu z jednání dne 25. 6. 2019 mj. vyplývá, že předseda senátu měl za to, že soudu byla doručena pouze první strana znaleckého posudku. Zástupce stěžovatelky byl tímto tvrzením překvapen. Předseda senátu následně k posudku uvedl, že je otázka, nakolik by vůbec soud mohl takový znalecký posudek zohlednit, jelikož vychází ze skutkového a právního stavu ke dni vydání napadeného správního rozhodnutí. Zástupce stěžovatelky se omluvil za pochybení, uvedl, že posudek řádně založí, a trval na tom, aby jím bylo dokazováno. Soud rozhodl o tom, že posudkem dokazovat nebude, a sdělil zástupci, že se s tímto důkazním návrhem „nějak poperou“. Po přednesu závěrečných řečí zástupce stěžovatelky sdělil, že ověřením ve své kanceláři zjistil, že dle velikosti přílohy podání z 20. 6. 2019 se nemohlo jednat pouze o první stranu. Později ještě dodal, že zjistil, že příloha byla odeslána celá. Soud nicméně rozhodl ve věci. Neprovedení důkazu zdůvodnil tím, že posudek nebyl součástí správního spisu a neshledal důvody k opakování či doplnění dokazování.

[17] Z výše uvedeného vyplývají pro věc tyto zásadní důsledky. Zaprvé, stěžovatelka soudu předložila dne 20. 6. 2019 celý znalecký posudek (nebo minimálně nikoli pouze jeho první stranu). Zadruhé, soud se při jednání dne 25. 6. 2019 v důsledku vlastní chyby nesprávně domníval, že byla předložena pouze první strana posudku. Zatřetí, soud přes problémy, které vyšly v průběhu jednání najevo, nezjišťoval, kde došlo k pochybení, a rozhodl o neprovedení důkazu znaleckým posudkem a následně též ve věci samé, aniž by byl s posudkem alespoň zevrubně seznámen.

[18] Pro pochybení soudu spočívající v tom, že ve spise přehlédl, že mu byl doručen podstatně větší soubor nežli jedna strana znaleckého posudku, lze mít ještě pochopení, jakkoli to nic nemění na tom, že se o pochybení jedná. Nejvyšší správní soud se nicméně musí pozastavit nad tím, jak je možné, že v situaci, kdy tento problém vyšel v průběhu jednání najevo, soud přes vše výše uvedené postupoval, jako by problém byl na straně stěžovatelky, a ani jí neumožnil posudek předložit znovu. Zarážející pak je zejména skutečnost, že o neprovedení důkazu znaleckým posudkem nakonec rozhodl bez toho, aby jej vůbec viděl.

[19] Postup městského soudu by se jevil logicky optikou názoru, že soud může při přezkumu správního rozhodnutí vycházet pouze z obsahu správního spisu. Takové východisko by však bylo nesprávné. Soud sice vychází při přezkumu správního rozhodnutí ze skutkového a právního stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), to však neznamená, že by nemohl použít důkazní prostředky, které tu sice v této době nebyly, ale o tehdejšímu skutkovém stavu vypovídají (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2007, č. j. 1 As 32/2006 - 99, publ. pod č. 1275/2007 Sb. NSS). Tento výklad je však již ve správním soudnictví notorietou a nelze se snad ani domnívat, že by předseda senátu svojí zmínkou při jednání mohl směřovat k opačnému závěru; jde spíše o ne příliš šťastně formulovanou poznámku.

[20] Je nicméně hrubým pochybením, že k závěru o nepotřebnosti doplnění dokazování znaleckým posudkem soud dospěl bez toho, aby vůbec věděl, co je jeho obsahem. Soud sice disponuje uvážením, jaké důkazy provést a jaké nikoli, nezbavuje jej to nicméně povinnosti svůj postup řádně odůvodnit (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 - 89, publ. pod č. 618/2005 Sb. NSS). Při zvažování, zda důkaz provede, soud obecně nejprve ověří, k jakému tvrzení se důkazní návrh vztahuje, zda je toto tvrzení pro věc relevantní a tvoří součást přípustné žalobní námítky. Následně zhodnotí potřebnost provedení takového důkazu (tedy např. zda se netýká skutečnosti, která již byla v řízení spolehlivě prokázána). Pro takové posouzení je pochopitelně nezbytné, aby byl obeznámen s argumentací účastníka řízení a s důkazním prostředkem, jímž má být dokazováno.

[21] Podstatné naopak není, kdy je důkazní návrh vznesen (na rozdíl od doby uplatnění tvrzení, ke kterému se vztahuje). Soudní řád správní totiž nijak nekoncentruje řízení ve vztahu k možnosti předkládat důkazy a účastník tak tím pádem může činit kdykoli v jeho průběhu (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2007, č. j. 4 Azs 176/2006 - 84, publ. pod č. 1834/2009 Sb. NSS). Nepřípuštění důkazu z důvodu jeho „pozdního“ navrhnutí si lze představit pouze ve zcela extrémních situacích, kdy by se již jednalo o zneužití práva. O tom však v nynější věci nic nesvědčí a ostatně ani městský soud takový názor neprezentoval. Je proto irelevantní, že stěžovatelka navrhla provedení znaleckého posudku až 20. 6. 2019, byť by nepochybně bylo vhodnější, aby tak učinila dříve.

[22] Poukaz městského soudu na to, že znalecký posudek se zabývá otázkami již řešenými ve správním i soudním řízení, je v nynější věci bez významu. Předně je s podivem, že se městský soud vyjadřoval k obsahu posudku, když jej vůbec neznal. Dále je třeba říci, že stěžovatelka navrhla znalecký posudek proto, aby jím prokázala svá tvrzení zpochybňující závěry žalovaného, jinými slovy chtěla jím prokázat opak. Za takových okolností je zcela nelogické zdůvodňovat neprovedení důkazu tím, že se žalovaný (případně i soud) uvedenými otázkami zabýval; z tohoto pohledu by tak žalobce nemohl zpochybňovat v podstatě vůbec nic.

[23] Lze tedy uzavřít, že důvody, které městský soud vedly k neprovedení důkazu znaleckým posudkem, neobstojí.

[24] Nejvyšší správní soud dále po zhodnocení obsahu podání stěžovatelky z 20. 6. 2019 a napadeného rozsudku dospěl k závěru, že městský soud opomněl argumentaci stěžovatelky uplatněnou v tomto podání, týkající se charakteru stavby, souladu s režimem stabilizovaného území, souladu s charakterem okolní zástavby, souladu s urbanistickým charakterem okolní zástavby a dopravy v klidu. Byť není povinností soudu reagovat na každé dílčí tvrzení účastníka řízení, v tomto případě se jednalo o poměrně obsáhlou argumentaci, kterou bez dalšího přejít nelze.

pokračování

[25] Jelikož tak městský soud nepostupoval, napadený rozsudek je nepřezkoumatelný ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 8. 2012, č. j. 4 Ans 1/2012 - 61).

[26] V dalším řízení se městský soud dostatečně obeznámí s obsahem podání stěžovatelky ze dne 20. 6. 2019 a vypořádá se s tam uvedenými námitkami. Znovu též zhodnotí, zda provede navržený důkaz znaleckým posudkem, a pokud tak neučiní, svůj postup řádně odůvodní v intencích výše uvedeného.

V. Závěr a náklady řízení

[27] Nejvyšší správní soud vyhodnotil kasační stížnost jako důvodnou a rozsudek městského soudu proto zrušil podle § 110 odst. 1, věty první, s. ř. s. a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. V tomto řízení bude městský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.) a rozhodne též o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

[28] Stěžovatelka společně s podáním kasační stížnosti požádala, aby její kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek. Soud o tomto návrhu nerozhodoval, neboť bezprostředně po shromáždění potřebných podkladů přistoupil k rozhodnutí ve věci samé a za těchto okolností by bylo posuzování návrhu na přiznání odkladného účinku zbytečné.

[29] Vzhledem k tomu rozhodl o vrácení zaplaceného soudního poplatku za návrh na přiznání odkladného účinku ve výši 1 000 Kč stěžovatelce. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám zástupce Mgr. Tomáše Mařatky, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 10a odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. srpna 2019

JUDr. Radan Malík
předseda senátu